

Joná

A'ti pūrī a'tiro weero ojano'pã nise ni'i

A'ti pūrī Joná, Israe curuacjũ, Õ'acũ yere weremũ'tãrĩ masũ ye cjasere were'e. Õ'acũ cũrẽ ape di'tapũ Nínive wãmetiri macãpũ cũ bu'iri da'reatje cjasere weredutigũ o'ómicũ niwĩ. Cũ pe'e wa'asĩ'rĩtigũ, aperopũ du'tiamicũ niwĩ. Cũ du'tiari cura Jonárẽ wa'iwũ pajigũjo ba'acũ niwĩ. Wa'iwũ cũrẽ e'ocũuca be'ro Joná Nínivepũ a'tiro ni weregu wa'acũ niwĩ: “Mũsãrẽ cuarenta numũrĩ be'ro Õ'acũ bu'iri da'regũsami”, nicũ niwĩ. Be'ro Õ'acũ na ña'arõ wee'quere bujaweti, dũcayucã ĩ'agũ, acobojocũ niwĩ. Joná pe'e cũ tojo weecã ĩ'agũ, ua wa'acũ niwĩ. Cũ tojo uacã ĩ'agũ, Õ'acũ “Masãrẽ pajaña'rõũa'a” nisere werecũ niwĩ.

A'ti pūrī Õ'acũ masã na ña'arõ wee'quere acobojose sērĩcã, pajaña'sami nisere were'e.

Joná Õ'acũrẽ du'tia'que queti ni'i

¹ Ni'cã numũ Õ'acũ Joná Amitai macũrẽ a'tiro nicũ niwĩ: ² “Pajiri macã Nínivepũ wa'a weetjĩagũ, a'tiro weregu wa'aya. Na ña'arõ weesetise yu'ũpũre eja'a. Tojo weegu yu'ũ narẽ bu'iri da'regũtĩ”, nicũ niwĩ.

³ Joná pe'e Õ'acũrẽ yu'tironojõ o'ogũ, Õ'acũrẽ du'tigũ, Jope nirĩ petapũ bu'acũ niwĩ. Topũ yucũsũ Tarsis wãmetiri macãpũ wa'apjũre bo-caejacũ niwĩ. Cũ ti macãpũ wa'agũti nígũ,

topu wa'ase wapare wapayecu niwĩ. Wapayetoja, tiwupu mujásajãcu niwĩ. ⁴ Cũ tojo weecã, Õ'acũ ti maajo decopu uputu wĩrõ wêe, bupo paacã weecu niwĩ. Tojo wa'acã, tiwupu nirã “Yucusu batarotiro wee'e”, nicãrã niwã. ⁵ Tiwure da'raco'terã uputu uirã, nanucũ na êjõpeorãnojõrê “Weetamuña”, ni sêricãrã niwã. Be'ro tiwu nucutipju tojato nĩrã, na miase nucũsere ti maajopu doqueñope'ocãrã niwã. Joná pe'e tojo wa'ari curare na apeyenojõ nũrõrĩ tucũpu dijaa, cãrĩyũ'ruque'a wa'acu niwĩ. ⁶ Cũ tojo weecã ĩ'agũ, tiwure dutigu cũ tiropu dijaa, cãrẽ nicu niwĩ:

—Mu'u wujabucu, ¿de'ro weegu cãrĩsãñati? Wã'cãña. Mu'u êjõpeogure sêrĩña. Apetero weegu cũ marĩrẽ ĩ'a, yũ'ruogusami, nicu niwĩ.

⁷ Tojo wa'ari curare tiwupu da'rarã na basu a'merĩ ucũcãrã niwã:

—¿Marĩrẽ noa ye bu'iri tojo wa'amitito? nĩrã, marĩ êjõpeorãrẽ besedutirã, mejõ níbocarã, nicãrã niwã. Na tojo weecã, Joná bu'iritigu wijacu niwĩ. ⁸ Tojo wa'acã ĩ'arã, cãrẽ nicãrã niwã:

—Ësãrẽ wereya. ¿De'ro weero marĩrẽ tojo ña'arõ wa'amitito? ¿Mu'u ñe'enojõrẽ da'rati? ¿No'opu ní'cu a'tiati? ¿Di di'tacjũ niti? ¿Di curuacjũ o ñamũnojõ masũ niti mu'u? ni sêrĩtiña'cãrã niwã.

⁹ Joná narẽ yũ'ticu niwĩ:

—Yũ'u hebreo masũ ni'i. Õ'acũ u'musecjũ, dia pajiri maa, di'tare wee'cure êjõpeo'o.

¹⁰⁻¹¹ Joná tiwu da'rarãrẽ “Õ'acũrẽ du'tigu wee'e”, ni werecu niwĩ. Cũ tojo nisere

tu'orã, uputu uicãrã niwã. Siape'e me'rã wĩ'rõ uputu wêe, pã'cõrĩ pacase wã'cãcã ï'arã, cûrê sêrĩtiña'cãrã niwã:

—¿De'ro weegu mu'u tojo weeati? Ûsã a'ti maajore di'tamarĩacã uarã, ¿mu'urê de'ro weerãsari? nicãrã niwã.

¹² Cũ narê yu'ticũ niwĩ:

—Yu'ure dia pajiri maapu doqueñoña. Musã tojo weecã, maa di'tamarĩarõsa'a. Ye bu'irita wĩ'rõ wêe, bupo uputu paami, nicũ niwĩ.

¹³ Cũ tojo nimicã, tiwure na tutuaro põtëorõ sumutopu wa'arã, wajanujãmicãrã niwã. Ne põtëoticãrã niwã. Dia siape'e me'rã nemorõ pã'cõrĩ wã'cãcaro niwũ. ¹⁴ Tojo wa'acã ï'arã, Õ'acûrê uputu sêrĩcãrã niwã: “Õ'acũ, ùsãrê ã'rĩ ye bu'iri wêrĩcã weeticã'ña. Cũ bu'iri moocãma, ùsãrê ‘Na bu'iritima’, niticã'ña. Õ'acũ, mu'u weesĩ'rĩrõ weeya”, nicãrã niwã.

¹⁵ Tojo nitoja, Jonãrê maapu doqueñocãrã niwã. Na tojo wéeca be'ro pã'cõrĩ di'tamarĩa wa'acaro niwũ. ¹⁶ Tojo weecã ï'arã, tiwu da'rarã Õ'acûrê wiopesase me'rã tu'oña'cãrã niwã. Tojo weerã cûrê wa'icure wêjê, ùjũamorõpeocãrã niwã. Tojo weetoja, “Mu'u me'rã a'tiro weerãti” ni, apocãrã niwã.

¹⁷ Õ'acũ pe'e na tojo weeri cura ni'cũ wa'iwũ pajigu Jonãrê ba'adutigu o'ócũ niwĩ. Jonã cũ po'pearure umuco, ñami i'tia numu sãñacu niwĩ.

2

Jonã Õ'acûrê sêrĩ'que ni'i

1 Joná cū wa'iwũ po'pearu sãñágũ, Ô'acũ cū wioġure a'tiro ni sērĩcu niwĩ:

2 “Ô'acũ, yu'u ña'arõ tu'oña'gũ, mu'urẽ uputu sērĩaru.

Mu'u yu'u sērĩsere yu'tiaru.

Yu'u wērĩse pu'to nígũ, mu'urẽ uputu sērĩaru.

Mu'u yu'u sērĩsere tu'oaru.

3 Yu'ure maa ũ'cũabutaropu doqueñoaru.

Aco põ'rãrĩ yu'ure õ'maqueõ'oaru.

Pã'cõrĩ paca mu'u o'ó'que yu'ure paaqueõ'omujãru.

4 Tojo wa'acã, mu'u yu'ure cõ'awã'cãsere tu'oña'ru.

‘Mu'u ya wi'i, mu'urẽ ějõpeori wi'i, ña'ase marĩrĩ wi'i, Jerusalẽ cja wi'ire ĩ'asome majã', ni wãcũasu.

5 Yu'u aco po'pearu nígũ, wērĩmiasu.

Dia pajiri maa po'pearu niaru.

Ti maa cjase áburi yu'u dupoapure su'riwã'amujãru.

6 Yu'u ũ'cũabutaropu dijatasu.

‘Ne wã'cãsome', ni wãcũmiasu.

Ô'acũ mu'u pe'e, yu'u wioġu, yu'u wērĩbo'cure yu'rũoaru.

7 ‘Yu'u catiri umuco pe'tiro tiro wee'e' nígũ, mu'urẽ wãcũaru.

Yu'u sērĩse mu'upure mu'u ya wi'i, ña'ase marĩrĩ wi'ipru ejaru.

8 Āpērã masã na ějõpeorã yee'quere ějõpeosiruturãnojõ, mu'u narẽ ma'isere masĩtisama.

9 Yu'u pũrĩcã mu'urẽ e'catise o'ogu, wa'icurãrẽ wějẽ ũjũamorõpeoguti.

Mu'urē 'Yu'u tojo weeguti' ní'quere weeguti.
 Õ'acũ, mu'u ni'cũta masārē yu'rũogu ni'i", nicu
 niwĩ Joná.

¹⁰ Cũ tojo níca be'ro Õ'acũ wa'iwũpũre
 sãña'cũre nucũporopũ e'ocũucã weecũ niwĩ.

3

Nínivecjārã na bujaweti dũcayunque ni'i

¹ Be'ro Õ'acũ apaturi tja Jonárē Nínivecjārārē
 a'tiro weredutigũ o'ócũ niwĩ: ² “Nínivepũ
 wa'aya. Yu'u mu'urē weredutisere tocjārārē
 weregũ wa'aya”, nicu niwĩ.

³ Tojo weegũ Joná Nínivepũ weregũ wa'acu
 niwĩ. Õ'acũ duti'caronojõta weecũ niwĩ majã.
 Ti macã pajibutiari macã nicaro niwũ. Ti
 macārē nipe'tiropũ yu'rũasi'rĩgũ, i'tia nũmũ
 pe'ori macã nicaro niwũ. ⁴ Joná ti macãpũ
 ne etari nũmurē upũtu busũro ucũcusiacu
 niwĩ: “Cuarenta nũmurĩ be'ro a'ti macã Nínive
 pe'odijono'rõsa'a', nimi Õ'acũ”, nicu niwĩ.

⁵ Cũ tojo nicã tu'orã, ti macãcjārã nipe'tirã
 bucurã, wĩ'marã Õ'acũ cũ tojo nisere
 ejõpeocãrã niwã. Tojo weerã “Be'tiõũa'a”
 ni, na bujawetisere i'orã, su'ti wãquĩsenojõrē
 sãñacãrã niwã. ⁶ Nínivecjũ wiogũ te quetire
 tu'ogu, cũ wiogũ dujiri cũmurõpũ duji'cũ
 wã'cãnu'cãcũ niwĩ. Wã'cãnu'cã, cũ wiogũ
 su'ti sãña'quere tuweecũ niwĩ. Tuwee, su'ti
 wãquĩsenojõrē sãña, nucũcãpũ ejanujãcũ niwĩ.

⁷ Be'ro wiogũ, tojo nicã cũ docãcjārã wiorã
 dutise ojacãrã niwã. Nipe'tirã ti macãcjārārē
 tere masĩcã weecãrã niwã.

Te na oja'que a'tiro nicaro niwũ: “Ne ni'cũ ba'aticã'ña. Tojo nicã, ne musã yarã wecuare, musã yarã ovejare ba'ase ecati, aco na sî'rîsere tîaticã'ña. ⁸ Tojo weronojõ o'orã, nipe'tirã musã ecarã me'rãta musã bujawetisere ï'orã, su'ti wãquîsenojõrẽ sãñaña. Musã wãcũrõ põtëorõ Õ'acũrẽ weetamuse uputu sërîña. Musã basu ña'arõ weesetisere du'uya. Musã cumuca weesere du'uya. ⁹ Apetero weegu Õ'acũ marîrẽ pajaña'a, cã uasere du'ubosami. Tojo weecã, marî wërîsome”, ni ojacãrã niwã.

¹⁰ Õ'acũ na ña'arõ weesere du'ucã ï'agũ, cã bu'iri da'reguti nimi'quere weeticu niwĩ.

4

¹ Õ'acũ Nínivecjãrãrẽ bu'iri da'reticã, Joná tu'sati, ua wa'acu niwĩ. ² Tojo weegu Õ'acũrẽ ñubue, a'tiro ni ucũcu niwĩ:

—Õ'acũ, yá di'tapu nícatere “A'tirota wa'arosa'a”, nimiwũ. Tojo weegu “Sojaro me'rã Tarsis wãmetiri macãpu du'tiaguti”, nimiwũ. Yu'u masĩ'i, mu'u ma'ise cuogu, masãrẽ añurõ pajaña'a. Ne uamuñawe'e. Mu'u pajaña'yu'ruatjãgũ, “Bu'iri da'reguti” ní'cu nimigũ, ne weewe'e. ³ Tojo weegu Õ'acũ, yu'ure wërîcã weeya. Yu'u wërîcã, nemorõ añurõsa'a, nicu niwĩ.

⁴ Õ'acũ cũrẽ yu'ticu niwĩ:

—¿Mu'u a'tiro uacã, mu'urẽ añu niti? nicu niwĩ.

⁵ Joná ti macãpu ní'cu wija, ti macã yu'rurõpu mujĩpũ mujãtiro pe'e wa'acu niwĩ. Topu

ni'cã wi'iacã bua, weetjãgũ, acoroadujicu niwĩ. “Õ'acũ ti macãrẽ ¿de'ro weegusari?” ni, co'tedujigu weecu niwĩ.

⁶ Cã to dujiri cura Õ'acũ Joná tiropu ni'cã da pĩ'rĩcã weecu niwĩ. Ti da cũ dupoare cã'mota'adutigu, añurõ tu'oña'dutigu, tojo weecu niwĩ. Joná ti da cã'mota'acã, ti da me'rã uputu e'aticu niwĩ. ⁷ Ape numu bo'reacã

pe'e Õ'acũ ti dare wãquĩni'marãwũrẽ ba'acã weecu niwĩ. Tojo wee ti da ñaia wa'acaro niwẽ.

⁸ Mujĩpũ cũ asimujãticã, Õ'acũ wĩ'rõ mujĩpũ mujãtiro pe'e asi wẽetuumujãticã weecu niwĩ. Joná cũ dupoa diacjũ asiquepeoyucã, “Yũ'u tu'omasise pe'tia wa'asa'a”, ni tu'oña'cu niwĩ. “Wẽrĩa wa'arõasa'a. Yũ'u wẽrĩcã, nemorõ añurõsa'a”, nicu niwĩ.

⁹ Õ'acũ pe'e cũ tojo nisere tu'ogu, a'tiro nicu niwĩ:

—¿Mũ'u ti da ñaise me'rã a'tiro uacã, añu niti?

—Yũ'uma añu ni'i. Mejõ yũ'u uase yũ'rũmajãsa'a, ni yũ'ticu niwĩ Joná.

¹⁰ Tojo nicã tu'ogu, Õ'acũ cũrẽ nicu niwĩ:

—Mũ'u ti dare otetipã. Ti dare bucuacã weetipã. Ti da se'saro ni'cã ñami bucuu, ape ñami ñaidija wa'apã. Tojo weemicã, mũ'u ti dare ma'iapã. ¹¹ Yũ'u pũrĩcã tjãgũta Nínivecjãrãrẽ pajaña'a. Ti macã pajiri macãrẽ ciento veinte mil yũ'rũoro wĩ'marã bu'iri marĩrã nima. Wa'icurã quẽ'rã pãjãrã nima. Ti macãcjãrã pãjãrãrẽ pajaña'rõua'a, nicu niwĩ Õ'acũ.

**Õ'âkã hi yeere uúkũri turi Tukano
New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tucano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Sep 2022 from source
files dated 9 Oct 2020

00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086